

A LULLUSI JÁTÉK

Dieter Kühn

Hangjátéka

- Dob
- Nyugodjék békében
+ tenger
+ fényzene

SZEMÉLYEK:

RAMON I. : 80 év körül *nem műfej*
RAMON II. : 20 év körül
RAMON III. : 40 év körül
RAMON IV. : 60 év körül

Beszélő I-III.

Zene

I. Beszélő: Ramon Lull, a mallorcai udvar egyik magasrangú tisztiviselőjének fia a XIII. században. A szaval, amelyekkel az őt körülvevő világ felvázolható.

BESZÉDJÜK HÍVŐSEN MÉRTÉKTARTÓ. A BESZÉD ÁLLANDÓ SORRENDJÉNEK KÖVETKEZTÉBEN KIALAKUL AZ ELSŐ KÖRMOZGÁS. EZEKKEL A CÍM-, KULCSSZAVAKKAL EGYIDŐBEN STÚDIÓHANGSZÓRÓN KÖZÉPKORI, VILÁGI ÉS EGYHÁZI ZENÉT JÁTSZANAK BE. GREGORIÁNT, TRUBADURZENÉT, TÁNCOKAT, HISTÓRIKUS ZENE-FELVÉTELEKEZ /A DEUTSCHEN GRAMMOPHON ARCHIV FELVÉTELEIBŐL/

II. Beszélő

Nemesség

Lovageszmény

Himlő

Világegyetem

I. Beszélő

Egyház

Harci kiáltás

Kolera

Hit

III. Beszélő

Császárság

Párviadal

Pestis

Rend

Ars amandi	Allegória	Memento mori
Haláltánc	Bűn	Máglyatűz
Tűzvész	Árvíz	Éhinség
Brevárium	Aszkézis	Lelkikórság
Teremtés	Lét	Öröklét
Dobpergés	Királyi lakoma	Lovagi torna
Eretnekek	Üstökösök	Keresztes hadak

I. beszélő   Ramon Lull, született Mallorca szigetén 1235-ben. Egy magasrangú udvari tisztviselő fiának mi lehet a foglalkozása?

A KÖVETKEZŐ FÁZIS ZENE NÉLKÜL. A KÉT BESZÉLŐ SZTEREO POZÍCIÓJBAN VEHETŐ FEL A MŰFEJTŐL JOBBRA ÉS BALRA ELŐL, HANGSZÓRÓN ÁT, HOGY EZÁLTAL EZ AZ ELŐJÁTÉK AKKUSZTIKAILAG ELKÜLÖNÜLJÖN.

II. BESZÉLŐ:

3 férfi

Ólombányász

Hadvezér

Király

Borkereskedő

Főpohárnok

Szűcs

Pápa

Orgonaépítő mester

Lovász

Hittérítő

Solymász

Udvari bolond

Gazdálkodó

III. BESZÉLŐ:

nő (hangszóró rajz)

Nem lehet

Lehet

Nem lehet

Aligha

Lehet

Nem lehet

Aligha

Lehet

Nem lehet

Lehet

Nem lehet

Nem lehet

Lehet

Szólósgazda	Nem lehet
Csizmadia	Nem lehet
Tudós	Lehet
Hajószakács	Nem lehet
Kereskedő	Aligha
Író	Lehet

I. BESZÉLŐ: Ramon Lull, vagy Raimundus Lullus 1235-1315. Megtalálható minden lexikonban. Elsősorban mint a Nagy Kombinációs Művészet, másszóval Lullusi Művészet, Lullusi Módszer, Lullusi Játék feltalálója.

nő (hangszóró)

RÖVID „NYITÁNY”: A KÜLÖNBÖZŐ UTALÓ SZIGNÁLOK ISMÉT A STÚDIÓ HANGSZÓRÓJÁN ÁT BEJÁTSZVA. MONOADÁS. EKÖZBEN A SZEKVENCIÁK SORRENDJÉBEN ISMÉT UTALNI LEHET A KÖRMOZGÁSRA. A ZENEI FELVÉTELEK AZONOSAK LEHETNEK AZ ELŐBB BEJÁTSZOTT FELVÉTELEKKEL, VAGY LEGALÁBBIS HASONLÍTANAK AZOKHOZ. A SORREND A KÖVETKEZŐ:
KÖZÉPKORI TÁNCZENE (*k*), TRUBADURZENE (*Bk*),
GREGORIÁN DALLAMOK (*jk*), KELETI ZENE (*K*).

/ ITT ÚJ ZENE ALKALMAZHATÓ PL.; TUNÉZIÁBÓL, ARAB „OBOÁKON” /

AZUTÁN TENGERMORAJ, MINT RITMIKUS TISZTA ZÚGÁS, SIRÁLYRIKOLTÁSOKKAL, VÉGÜL TISZTA ZÚGÁS, AMELY AZ EGYIK HANGSZÓRÓBAN INDUL, MAJD A MÁSIK HANGSZÓRÓ IS ÁTVESZI, MIND ERŐSEBBEN EXPONÁLVA. - VÁGÁS.
RÖVID CSEND.

/A NYOLCVAN ÉV KÖRÜLI RAMON BELSŐ-FEJ-POZÍCIÓBAN BESZÉL/

Ramon I. Az Ur 1315. esztendeje. Az én nyolcvanadik életévem. Az én bibliai korom. Az utolsó évem

(sztereó jel, nem műfej)

/RAMON I.- RAMON IV. BESZÉL, SZAVAK „MERÜLNEK FEL”, KÖZELEDNEK KERINGVE A MŰFEJ KÖRÜL, MONOFELVÉTEL HANGSZÓRÓN BEJÁTSZVA, AMELY A MŰFEJ FÖLÉ MIKROFONÁLLVÁNYRA ERŐSÍTVE KÖRMOZGÁST VÉGEZ. A SZAVAK LASSAN KIÚSZNAK, TETSZÉS SZERINTI SORRENDEN ISMÉTLŐDNEK, S ÚJRA „ELTŰNNEK“./

II III I IV III II

Ramon I-IV-ig

főpohárnok gazdálkodó tudós hittérítő író apród /stb./

/A MŰFEJTŐL NAGYOBB TÁVOLSÁGRA MOST RAMON SZÁMÁRA DÖNTŐ FONTOSSÁGÚ DOLGOK HANGZANAK EL: EZZEL IS KÖRBEKERINGENEK/

II IIII IV I

Ramon I-IV-ig

véletlen egzisztencia determináció rendszer összefüggés lehet - nem lehet véletlen /stb./

%ISMÉT A FOGLALKOZÁSOK MEGJELÖLÉSEI, A TEVÉKENYSÉGEK SZAVAI KÖVETKEZNEK, EZÜTTAL A MŰFEJ JOBB OLDALÁNAK KÖZELÉBEN VÉGEZNEK KÖRMOZGÁST. RAMON I MOST AZ „APRÓD” SZÓT EMELI KI ISMÉTELVE A TÖBBIEKET, EGYÜTT BESZÉLVE A TÖBBIEKKEL./

Ramon I-IV-ig

apród főpohárnok gazdálkodó tudós hittérítő író
apród főpohárnok gazdálkodó tudós hittérítő író
apród /stb./

Ramon I.

Szavak. létformák. Apród. Életlehetőségek. Apród. Véletlen. Elrendeltetés. Apród. Ramon, mint apród. Én, mit apród. Egzisztencia. Összefüggés. Apród. Látom és hallom magamat, mint apródot a mallorcai udvarban. Ramon, mint ifjú. Én, mint a király fiának apródja.

/AZ IFJÚ RAMON KÜLSŐ POZÍCIÓBAN. A MŰFEJ MÖGÖTT JOBBRA, EZ A POZÍCIÓ A KÖVETKEZŐ SZÖVEGRÉSZ ÖSSZES MEGISMÉTLÉSÉNÉL ÉS VARIÁCIÓJÁNÁL KÖVETKEZETESEN BETARTANDÓ. ELŐSZÖR RAMON II BESZÉL VISZONYLAG TÁVOL A MŰFEJTŐL, BESZÉDE CSAK FOKOZATOSAN VÁLIK ÉRTHETŐVÉ. HALLHATÓAN KÖZELEDIK, TERMÉSZETESEN EZALATT NEM „INTIM KÖZELSÉG” ÉRTENDŐ.

HANGJÁVAL EGYIDŐBEN KÖZÉPKORI TÁNCMUZSIKA ÚSZIK BE, AMELYNEK ITT ASZTALI ZENE FUNKCIÓJA VAN, ÉTKEZÉSEKKOR JÁTSZOTTÁK. EZ A ZENE IS UGYANABBÓL A HANGSZÓRÓBÓL HANGZIK, AMELYEN ÁT ELŐSZÖR

JÁTSZOTTÁK BE: ITT IS KÖVETKEZETESNEK KELL LENNIÜK
AZ ISMÉTLÉSEKNEK. BEJÁTSZÁS KB: BALRA ELŐL/

Ramon I és II:

*műfej nélkül. ell bejő távolról műfejezve
(párhuzamosan megy a kettő)*

Féloldalt mögötte állni, csak a tarkóját, a jobb fülé, a jobb orcáját nézni, a rágás közben kirajzolódó izomkötegeket és dudorokat, valahányszor a megrágott étel masszáját a jobb pofazacskóba tolta /tolja/ és amint lapos lett és elernyed /lapos lesz és elernyed/ én, mint apród jelt adtam /jelt adok/ az egyik inasnak, aki egy tálcát hozott oda /hoz oda/ , és erről a tálcáról a király fiának tányérjára tálaltam /tálalom/ azt, amitől az orca ismét kidudorodott /kidudorodik/ mivel a király fia nagy falatokat rakott /rak/ a szájába, amit újra meg újra megfigyelte /megfigyelek/ és hasonlóképpen a falatok rágómozgással történő felaprítását, legalábbis ezt láttam /látom/ én a király fiának jobb orcáján, mivel kötelességem volt / mivel kötelességem/ apródok módjára féloldalt jobbra a király fia mögött állni.

/KB INNEN CSAK RAMON II BESZÉL/

Ramon I.

És kapcsolatok kelekeztek a szópárok, szócsoportok, vonatkozási vonalak, alapvonalak között, és ezek a vonalak vonatkoztatási mezőkben találkoztak, azok pedig fejezetenként egyetlen nagy vonatkoztatási felületté, alapfelületté, regénnyé tömörültek.

Hiába írtam, az írásnak elkötelezni nem akartam magam, még a sikerért sem, amit ez a könyv hozott. Újfent Rómába utaztam, különböző tárgyalásokon - magával a pápával is beszéltem - híveket toboroztam új hittérítő iskolák alapítására, Párizsba utaztam, előadásokat tartottam az én Lullusi Módszeremről, másszóval Lullusi Játékról, vagy a Nagy Kombinációs Művészetről. Genovából új hittérítő útra akartam felkerekedni; itt Genovában ünnepeltek, nem a Lullusi Módszer feltalálóját, nem is a könyvek szerzőjét, nem is a tudóst, hanem az isten emberét ünnepelték, amikor engem

ünnepeltek. De azonos voltam, azonos vagyok-e
ezzel a szóval? Nem voltak, nincsenek itt más
szavak?

RAMON II A KÖVETKEZŐ MÓDSZER-JÁTÉKBAN A „FŐPOHÁRNOK” SZÓT, RAMON III A
„GAZDÁLKODÓ” ÉS ÍRÓ” RAMON IV A „HITTÉRÍTŐ” SZÓT
MONDJA EGYÜTT RAMON I-GYEL

véletlen

hittérítő

író

rendszer

véletlen

főpohárnok

gazdálkodó

rendszer

determináció

hittérítő

író

lehetőség

egzisztencia

hittérítő

író

összefüggés

Ramon I

Válság jött, a válsággal láz, a lázzal a
körvonalak villódzó elmosódása.

SZÜKMENET II: A ZENE- ÉS HANGSZEKVENCIAK
ÖSSZEVEGYÍTÉSE, EGYMÁSRA ÁTÚSZTATÁSA, MAJD
ELNYELELTÉSE. A FELVILLANÓ? KÖRBELEBEGŐ SZAVAKAT AZ
EGYRE ERŐSEBB EGYÜTTES ZÚGÁS „FELEMÉSZTI”. RAMON I
II III IV TETSZÉS SZERINT VÁLTAKOZVA BESZÉLNEK,
EZZEL ELKEZDŐDIK A KELETI ZENE

Ramon I-től IV-ig

homokfalak

elefántfű

burnuszlepel

BEJÁTSZIK: TENGER, SIRÁLY

gömbbé elgörbülő kötelek

felduzzadás

felsőtest

AZ ASZTALIZENE

rágóorca

fogantyú

NÉV- ÉS SZÁMSOROK

gabonafül

Chazarreta

TRUBADURZENE

fülcimpa

gabonafül

gabonafogantyú

A TISZTA ZÚGÁS

elefántfű

korongforgatás

burnuszlpl

gabona

cprsok

homokfa

brnszlpl

zstfg

krngfrg

lefntf

brnsz

frgs

AZEGYÜTTES ZÚGÁS EGYRE INTENZÍVEBB, ARTIKULÁCIÓS
JÁRULÉKOK MÁR NEM HALHATÓK. VÁGÁS. RÖVID CSEND.
ISMÉT HULLÁMVERÉS. SIRÁLYRIKOLTÁS.

Ramon IV

Vitorla, fényesen a gömbfogantyúba boltozva,
gömbülve lengő kötelek, kicsinyített fejek,
nagyított fejek, tekintet nélkül a személyekre. És
hajnali fény, déli fény, éjszakai fény, és megint
hajnali fény, déli fény, éjszakai fény heteken át.

HULLÁMVERÉS, SIRÁLYRIKOLTOZÁS EL, CSAK KELETI ZENE

Torzan tükrözött házfalak és pálmák úsznak át
puhán imbolygó tevék járásába, aztán hirtelen
burnuszfehérbe takart arcok, előreugró állkapcsok,
vicsorgó fogak, felnagyított öklök, rámcsapnak.

RÖVID CSEND

Tér, és semmi lehetőség elhagyni ezt a teret,
Döngölt, repedezett agyagpadló, itt ülök én,
bámulom a repedéseket, a repedések vonalait,
amelyek más repedésvonalakat érintenek, újabb
repedési vonalakba torkollanak, repedési vonalak
szövedéke: ha nincsenek könyvek, hosszú nap a
fogságban. A repedések vonalai bevésődnek.

RÖVID CSEND, MOST ISMÉT RAMON I A BELSŐ-FEJ-
POZÍCIÓBAN.

Ramon I

Végül szabadon engedtek, szószólók jártak közbe
értem, természetesen az országot el kellett
hagynom.

KIÁLTÁSOK GYORS KÖZELEDÉSE

Ramon I és IV:

A hajóhoz vezető úton ismét arcok, gyorsan, közel,
.....

A KIÁLTÁSOK FELSZAKADNAK, VÁGÁS. RÖVID CSEND.
HULLÁMVERÉS, SIRÁLYRIKOLTÁS, DE TÁVOLRÓL
„MEGSZŪRVE”.

Ramon I

A hajón. Láz. A fedélzeten fekszem. Láz.
Orvosságok. Láz. Napellenző. Láz. Növekszik,
vibrálva feloldja a körvonalakat.

ENNEK A HANGJÁTÉÁKNAK VALAMENNYI AKUSZTIKAI ELEME
A HARMADIK, CSATLAKOZÓ SZÜKMENETBEN „RÉTEGZŐDIK”:
EGYRE SŰRŰBB HANGMASSZA KELETKEZIK

Ramon I kő
Ramon III felhőfehér
Ramon I: kő
Ramon III: vibráló kristályrétegek
Ramon I kő
Ramon III villózöld
olajfény
Ramon I: kő

EZ A SZEKVENCIA ENNEK AZ ANYAGNAK ISMÉTLÉSEINÉL ÉS
VARIÁCIÓINÁL TOVÁBBFOLYTATÓDIK. A KÖVETKEZŐ
„MÓDSZERJÁTÉKBAN” MAGÁTÓL ÉRTETŐDŐEN ISMÉT RAMON
II III IV RAMON I-GYEL BESZÉL

Ramon I véletlen
hittérítő
író
rendszer
véletlen
apród
tudós
rendszer
véletlen
főpohárnok
gazdálkodó
rendszer

EZ A RÉSZ IS FOLYTATÓDIK AZ ISMÉTLÉSEKBEN VALAMINT
A VARIÁCIÓKBAN.

A KÖVETKEZŐ EMLÉKEZÉSSZEKVENCIÁVAL EGYÜTT A
HOZZÁTARTOZÓZENE IS, AMELY A SZÖVEGET OLYKOR
ELNYOMJA, MAJD ISMÉT ERŐSEN VISSZAFOGOTTAN

Ramon II Látom a baloldalát, ez különösen értékes
kiegészítés számomra, és íme, először a füle,
mégpedig a bal föle vonja magára tekintetemet,
miközben figyelmem különösen a fölcimpára irányul,
a zsenge hús e rendkívül apró függelékére...

A KÖVETKEZŐ HOZZÁKEVERT SZÖVEG A LÉTSZEKVENCIA
HANGKÖVETKEZMÉNYEIVEL, AMELY SZINTÉN BELEKERÜL
EBBE A FELGYORSÍTOTT EMLÉKEZÉS-ÁRADATBA, AZ
EMLÉKEZÉSNEK EGYMÁSRA RAKOTT RÉTEGEIRE

Ramon IV Pihés fölcimpa, sebesen, hullámzóan görbülő
elefántfűvé növekvő pihék, én keresztülmászok itt,
bemászok a fölkagylóba, átmászok nedves vájatokon
a sötét, szőrös síkos járatokban, ami valamiért
bekerít engem, pedig szinte súlytalanul siklanék
tovább.

Ramon III Ezer háromszáznolcvan Alonso hatszáztíz Chazartra
ötszázharminc Fillel négyszázhetven

/EZ IS FOLYTATÓDIK, A HANGJÁTÉK KEZDŐ
SZEKVENCIÁJA UTÁN. BEÚSZIK A HULLÁMVERÉS,
SIRÁLYSIKOLY/

Ramon II miközben rágja azt, amit a szájába rak, azt, amit
én táltam előbe, amit az inas az én intésemre
hordott elébe, amit az inas az én intésemre
hordott oda: ritmikusan kidudorodik az orcája,
mindig a jobb, miközben a dudorok nagysága

/A KEZDŐ SZÖVEG UTÁN FOLYTATÓDIK GREGORIÁNÉNEK/

Ramon IV elhatárolás

áthatolás

lemondás

extázis

teljesség

megtérés

azonosulás *címzene fel*

belátás

tudatosság

zúgás sztereo

/ÉS ÍGY TOVÁBB, AZONNAL FELERŐSÖDVE A TISZTA ZÚGÁS/

Ramon II

gabona

szám

gabona

asztal

gabona

fül

láb

BEÚSZIK A KELETI ZENE IS

Ramon III

villófelhőolajfényborókafehér

felhőboróka-

villóolajfehérfény

felhőolajfényvillóborókafehér

A TISZTA ZÚGÁS EGYRE ERŐSÖDIK: AZ UJONNAN BEMONDOT SZAVAKAT BESZÉD KÖZBEN MINTEGY „KIÉGETIK”

Ramon I

szkségszrsg

véltln

lnyeg

láncolt

lhtőség

vltl

szsgszrf

vltl

lt

szksgszzr

lhtsg

vltl

sg

l

h

A HANGMASSZA MOST RENDKÍVÜL SŰRŰVÉ ÉS INTENZÍVVÉ
VÁLIK. VÁGÁS.